

BRIEFINGNOTE

Fra koncept til praksis – gennemførelse af EU's uddannelsespolitiske dagsorden

Cedefops resultater i 2011 og nye prioriterede målsætninger for 2012-2014

Moderniseringen af EU's erhvervsuddannelsessystemer er et fortløbende arbejde. EU's erhvervsuddannelsespolitiske dagsorden er gået fra koncept til gennemførelse i medlemsstaterne, og efterspørgslen efter Cedefops ekspertise er stigende. Citater i mere end 100 politiske dokumenter og rapporter om Den Europæiske Unions (EU) politikker i 2011 vidner om relevansen, aktualiteten og påskønnelsen af Cedefops arbejde.

Cedefops prioriterede målsætninger på mellemlang sigt for 2009-2011 støttede EU's erhvervsuddannelsespolitiske dagsorden og fastlagde opgaver, som Rådet, Europa-Kommissionen, medlemsstaterne og arbejdsmarkedets parter for hovedpartens vedkommende specifikt anmodede Cedefop om at udføre.

I de seneste tre år har Cedefop medvirket til at afdække tendenser og muligheder for at tackle fremtidige udfordringer for EU's erhvervsuddannelsespolitik. I december 2010 fremlagde Cedefop sin fjerde politikrapport for Europa-Kommissionen, de europæiske ministre for erhvervsuddannelse og arbejdsmarkedets parter om medlemsstaternes fremskridt i forbindelse med gennemførelsen af de prioriterede målsætninger i EU's erhvervsuddannelsespolitik, der blev fastlagt under Københavnprocessen. Cedefops prognoser over udbuddet af og efterspørgslen efter kvalifikationer på EU-plan har stimuleret debatten og skabt et grundlag for "nye kvalifikationer til nye job"-initiativet. Cedefop arbejdede sammen med Europa-Kommissionen og medlemsstaterne om at udvikle den europæiske referenceramme for kvalifikationer og udarbejde Europa-Parlamentets og Rådets henstilling om etablering af det europæiske meritoverførselssystem for erhvervsuddannelse. Cedefops arbejde har været af afgørende betydning for at forstå følgerne af, at man har fokus på læringsresultater, som beskriver kvalifikationer ud fra, hvad en lærende bør vide, kunne og forstå, i stedet for at lægge vægt på f.eks. stedet for eller varigheden af et kursusforløb.

For at opfylde behovene for information i forbindelse med den nye politikramme, der blev fastlagt ved udgangen af 2010, har Cedefop nye prioriterede målsætninger for 2012-2014 (se boks). De viderefører de mange opgaver, som Cedefop er blevet anmodet om at udføre. De sætter imidlertid et skarpere fokus på områder som arbejdsbaseret læring og voksenuddannelse og omfatter nye og yderligere behov. Dette afspejler

Cedefops ry for analyser af høj kvalitet og de høje forventninger til dets arbejde.

Cedefop – prioriterede målsætninger på mellemlang sigt for 2012-2014

Cedefop er det EU-agentur, der har til opgave at støtte udviklingen af erhvervsuddannelse på EU-plan. I perioden 2012-2014 er det Cedefops strategiske mål at bidrage til at udforme og gennemføre politikker med henblik på en attraktiv erhvervsuddannelse, der fremmer ekspertise og social integration, og at bidrage til at styrke det europæiske samarbejde om at udvikle, gennemføre og analysere EU's erhvervsuddannelsespolitik. Dette strategiske mål støttes af tre prioriterede målsætninger:

- støtte til modernisering af erhvervsuddannelsessystemer, der har fokus på udvikling af medlemsstaternes erhvervsuddannelsessystemer
- karrierer og overgange, som ser på erhvervsuddannelse ud fra de lærendes synspunkt, herunder spørgsmål som erhvervsrettet efter- og videreuddannelse, voksenuddannelse og arbejdsbaseret læring
- analyse af kvalifikations- og kompetencebehov i forbindelse med udbud af erhvervsuddannelse, hvor der ses nærmere på eksterne faktoreres indvirkning på erhvervsuddannelse, kvalifikationer og kompetencer.

Cedefop støtter Europa-Kommissionen, medlemsstaterne og arbejdsmarkedets parter og arbejder for at styrke det europæiske samarbejde om erhvervsuddannelse ved at udnytte sin ekspertise inden for forskning, politikanalyse og netværksarbejde. Det formidler informationer via sit websted, sine publikationer, studiebesøg, konferencer og seminarer.

De prioriterede målsætninger for 2012-2014 er en ledetråd for Cedefops arbejde og danner grundlag for aktiviteterne i dets årlige arbejdsprogrammer. De sikrer også, at alt Cedefops arbejde støtter EU's politiske dagsorden for erhvervsuddannelse og livslang læring.

Politikker til modernisering af erhvervsuddannelsessystemer

Cedefop har siden 2002 fulgt og analyseret medlemsstaternes fremskridt i forbindelse med gennemførelsen af de prioriterede målsætninger i EU's erhvervsuddannelsespolitik, der blev fastlagt under Københavnprocessen. I marts 2011 blev det drøftet på Cedefops Agora-konference "A bridge to the future", som

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg var vært for, Cedefops seneste politikrapport, som gennemgår udviklingen og resultaterne i forbindelse med EU's erhvervsuddannelsespolitik i perioden 2002-2010. På konferencen noterede man sig de fremskridt, der var gjort, men understregede betydningen af at fastholde fremdriften og videreføre erhvervsuddannelsesreformen.

Under den prioriterede målsætning om støtte til modernisering af erhvervsuddannelsessystemerne vil Cedefop fortsat rapportere om de generelle fremskridt i sin næste omfattende rapport om erhvervsuddannelsespolitikken, som efter planen vil blive fremlagt i 2014. I 2012 vil Cedefop gøre status over de resultater, som medlemsstaterne har opnået med at gennemføre de "kortfristede resultatmål" (en række mellemliggende mål), der er fastsat i kommunikéet fra Brugge.

Det er et hovedtema i kommunikéet fra Brugge at gøre erhvervsuddannelse til et mere attraktivt uddannelsesstilbud. Det ungarske formandskabs konference "Increasing attractiveness and excellence of VET through quality and efficiency" i maj 2011 var baseret på Cedefops konklusioner om behovet for at tiltrække flere studerende til erhvervsuddannelserne. På konferencen drøftedes endvidere Cedefops undersøgelse af erhvervsuddannelse på højere kvalifikationsniveauer. Undersøgelsen viste, at mange kvalifikationer på videregående niveau er af erhvervsuddannelsesmæssig karakter med stærke forbindelser til arbejdsmarkedet og aktiv inddragelse af virksomheder i alle faser. I 2012 vil Cedefop præsentere resultaterne af sin EU-dækkende undersøgelse af, hvad der gør erhvervsrettet grunduddannelse til et attraktivt uddannelsesstilbud, og hvilke politikker der tilskyndede unge til at vælge en erhvervsuddannelse.

Studiebesøg, der indgår i EU's program for livslang læring, fremmer fortsat udviklingen af politikker gennem peer-learning og udveksling af information. Cedefop koordinerer, overvåger og evaluerer studiebesøg og tilskynder arbejdsmarkedets parter til at deltage heri. I det akademiske år 2010/11 deltog 2 720 uddannelses- og erhvervsuddannelsesspecialister fra 31 lande i 244 studiebesøg. Den modtagne feedback fra deltagerne om besøgene er meget positiv.

Efter at have arbejdet med at udvikle og udforme fælles europæiske redskaber og principper støtter Cedefop nu gennemførelsen heraf på nationalt plan og sektorplan. Dette indgår også i Cedefops prioriterede målsætning om støtte til modernisering af erhvervsuddannelsessystemerne. Europæiske redskaber og fælles principper for validering af ikke-formel og uformel læring er baseret på læringsresultater. De støtter overførsel af læring på tværs af institutioner og gør det lettere at skifte mellem forskellige dele af uddannelses- og erhvervsuddannelsessystemerne (f.eks. mellem almen uddannelse og erhvervsuddannelse) og på tværs af grænser.

Den europæiske referenceramme for kvalifikationer (EQF) gør det lettere at sammenligne kvalifikationer fra forskellige lande. Medlemsstaterne er for øjeblikket ved at

etablere overensstemmelse mellem deres kvalifikationer og EQF. De fleste medlemsstater gør dette ved at tilpasse de eksisterende eller udvikle nye nationale referencerammer for kvalifikationer (NQF'er), og de fleste vil fuldføre processen i 2012.

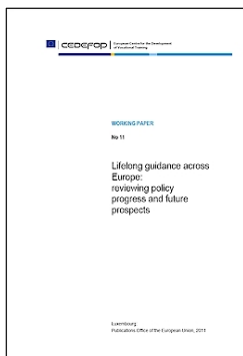
Det fremgår af undersøgelser og analyser, som Cedefop gennemførte mellem 2009 og 2011, at NQF'er i stigende grad anvendes som instrumenter til at reformere og modernisere de nationale uddannelses- og erhvervsuddannelsessystemer ved at gøre dem mere fleksible og mindske hindringer for adgang og udvikling. Cedefops arbejde støtter medlemsstater, der arbejder med rækkevidden, strukturen og udformningen af deres NQF'er. I 2012 vil Cedefop offentliggøre en omfattende oversigt over udviklingen i forbindelse med NQF i 34 lande.

Cedefop følger ligeledes gennemførelsen af det europæiske meritoverførselssystem for erhvervsuddannelse (ECVET). I henhold til fristen i ECVET-henstillingen vil Cedefop i 2012 overvåge de betingelser, der er nødvendige for en vellykket gennemførelse af ECVET. For at bidrage til gennemførelsen af den europæiske referenceramme for kvalitetssikring af erhvervsuddannelser (EQAVET) offentliggjorde Cedefop i november 2011 en undersøgelse af, hvordan kvaliteten kan sikres gennem akkreditering af udbydere af erhvervsuddannelse i medlemsstaterne. Undersøgelsen viser, at akkreditering er et vigtigt instrument til systematisk at styrke den fælles tillid og et bedre uddannelsesstilbud.

Anvendelsen af Europass (en samling af fem dokumenter, der er tilgængelige på 26 sprog, og som gør det muligt at beskrive ens kvalifikationer for arbejdsgivere i hele Europa i et standardformat) er fortsat kendetegnet ved en imponerende stigning. Over 5 millioner Europass-cv'er blev udfyldt online i 2011, og det samlede antal er dermed nået op på 16 millioner siden lanceringen i februar 2005. Europass-webstedet (<http://europass.cedefop.europa.eu>), som forvaltes af Cedefop, blev redesignet i 2011 for at forbedre navigation og brugervenlighed. Europa-Kommissionen har anmodet Cedefop om at udarbejde endnu et dokument med henblik på at registrere ikke-formel og uformel læring i 2012. Cedefop vil også udvikle et europæisk kvalifikationspas, som vil udstyre borgerne med et bærbart dossier med deres kvalifikationer og kompetencer.

I november 2011 blev det på Cedefops konference for arbejdsmarkedets parter om gennemførelsen af de europæiske redskaber og principper - som Europa-Parlamentet var vært for - drøftet, hvordan redskaberne og principperne vil interagere, ikke kun indbyrdes, men også med andre dele af uddannelses- og erhvervsuddannelsessystemet. Et effektivt samspil og sammenhæng mellem alle de fælles europæiske redskaber og principper kræver samarbejde mellem alle involverede parter, navnlig arbejdsmarkedets parter, og vil være af essentiel betydning for Cedefops arbejde i 2012 og derefter.

En større fleksibilitet og flere valgmuligheder for den enkelte betyder, at livslang vejledning skal understøtte gennemførelsen af redskaberne og principperne. Medlemsstaterne er klar over dette, og i 2011 offentliggjorde Cedefop en gennemgang af deres fremskridt i forbindelse med gennemførelsen af de prioriteter, der er fastsat i Rådets resolutioner fra 2004 og 2008 om livslang vejledning.

Læs rapporten:
*Lifelong guidance across Europe:
 Reviewing policy progress and
 prospects*
<http://www.cedefop.europa.eu/EN/publications/18625.aspx>

Karrierer og overgange

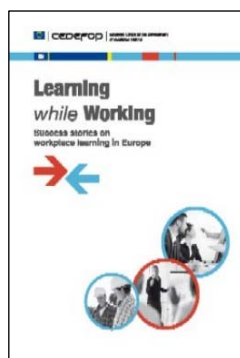
I dag er folk tilbøjelige til at skifte job oftere i deres arbejdsliv. Behovet for at ajourføre eksisterende kvalifikationer eller at tilegne sig nye kvalifikationer betyder, at folk oplever flere overgange mellem læring og arbejde, navnlig efterhånden som uddannelses- og erhvervsuddannelsessystemerne bliver mere fleksible. Det er en af Cedefops prioriterede målsætninger for 2012-2014 at sætte folk i stand til at håndtere disse overgange og opbygge en vellykket karriere gennem erhvervsrettet efter- og videreuddannelse og arbejdsbaseret læring.

Cedefops undersøgelse "Learning while working" blev præsenteret i marts 2011 på det ungarske formandskabs konference om Europa-Kommissionens handlingsplan for voksenuddannelsen. Den blev også drøftet af højtstående beslutningstagere på et møde om arbejdsbaseret læring i september. For at bidrage til udformningen af den nye europæiske dagsorden for voksenuddannelse vil Cedefop offentliggøre tre undersøgelser i 2012. I den første ses der nærmere på, hvordan voksenuddannelse og arbejdsbaseret læring kan hjælpe virksomhederne med at fremme innovation og øge konkurrenceevnen. Den anden indeholder centrale budskaber til beslutningstagere, der udformer og gennemfører programmer til reintegration af arbejdsløse voksne på arbejdsmarkedet. Den tredje undersøgelse vedrører anvendelse af validering til ansættelse og karriereplanlægning i europæiske virksomheder. Den vil give indsigt i, hvordan kompetencer og læringsresultater identificeres, vurderes og valideres.

Den aldrende europæiske arbejdsstyrke er forbundet med flere udfordringer for erhvervsuddannelsesområdet. I 2011 afholdt Cedefop og Europa-Kommissionen konferencen "Learning later in life: uncovering the potential of investing in an ageing workforce". Cedefop offentliggjorde endvidere "Working and ageing – guidance and counselling for mature learners". Som led i det

europæiske år for aktiv aldring og solidaritet mellem generationerne vil Cedefop i 2012 afholde en konference om forholdet mellem aldring, læring og arbejde og om, hvordan effektiviteten af politikker for aktiv aldring kan forbedres.

En af Cedefops prioriterede målsætninger for 2009-2011 var forskning i de økonomiske og sociale fordele ved erhvervsuddannelse. Cedefop har foretaget en indgående undersøgelse af, hvordan erhvervsuddannelse forbedrer den enkeltes beskæftigelsesmuligheder, giver højere lønninger, forbedrer jobtilfredsheden og endog kan have en positiv indflydelse på sundheden eller deltagelsen i samfundet. Det blev endvidere undersøgt, hvordan virksomheder kan få fordele gennem forbedret produktivitet, innovationskapacitet og medarbejderengagement. I forbindelse med Cedefops forskning blev der endvidere set nærmere på fordelene ved erhvervsuddannelse for økonomien og samfundet, herunder en hurtigere vækst og en stærkere social samhørighed. Resultaterne af dette arbejde vil blive drøftet på en konference, som Cedefop og Europa-Kommissionen vil afholde i 2012, og vil også blive anvendt til Rådets konklusioner om lige muligheder og høj kvalitet i erhvervsuddannelsen i andet halvår af 2012.

Læs rapporten:
*Learning while working: success
 stories on workplace learning in
 Europe.*
<http://www.cedefop.europa.eu/EN/publications/17770.aspx>

Analyse af kvalifikationer og kompetencer

Cedefops arbejde med at analysere kvalifikationer og kompetencer støtter Europa-Kommissionens "nye kvalifikationer til nye job"-initiativ – et flagskib i Europa 2020-strategien. Selv om Cedefops arbejde med kvalifikationer har fokus på Europa, har det også en bredere international dimension. I 2011 afholdt Cedefop et seminar om foregribelse af kvalifikationer og matching sammen med OECD, Verdensbanken, ILO, Unesco og repræsentanter fra Canada, Australien, Sydafrika og USA. Resuméet af Cedefops og ILO's fælles rapport om "Skills for Green Jobs: A global view" blev offentliggjort i juni 2011.

I 2012 vil Cedefop offentliggøre en ny prognose over udbuddet af og efterspørgslen efter kvalifikationer, som fuldt ud tager hensyn til virkningerne af finanskrisen og den efterfølgende økonomiske recession. Prognosen, som omfatter Europa, vil indeholde data efter land, sektor, erhverv og kvalifikationer og være tilgængelig online sammen med Cedefops analyser af tendenserne og følgerne heraf. Den vil forudse ubalancer mellem

udbuddet af og efterspørgslen efter kvalifikationer i Europa.

Den nye prognose vil sammen med andre aspekter af Cedefops analyser af kvalifikationer indgå i Europa-Kommissionens oversigt over kvalifikationer, som vil blive lanceret i oktober 2012. Ved lanceringen vil Cedefop også fremlægge sin første rapport vedrørende kvalifikationer på EU-plan. Cedefop vil støtte udviklingen af oversigten over kvalifikationer, som vil indeholde en stor mængde data om kvalifikationer.

Ligeledes i 2012 vil Cedefops metode til indsamling af internationale data om nye kvalifikationsbehov i virksomheder blive afprøvet ved pilotforsøg i ni EU-lande. Cedefop vil analysere resultaterne og fremsætte anbefalinger til Europa-Kommissionen vedrørende gennemførelsen af en EU-undersøgelse.

Cedefop støtter også Europa-Kommissionens arbejde med at etablere en ny standardiseret terminologi vedrørende kvalifikationer, kompetencer og erhverv (ESCO), som vil støtte matchningen af udbuddet af og efterspørgslen efter kvalifikationer.

Formidling af budskabet til alle

Det er, som fastsat i grundforordningen, en af Cedefops opgaver at sikre udbredelse af oplysninger om erhvervsuddannelse. For at nå ud til en bred og blandet målgruppe bestående af beslutningstagere, forskere og fagfolk anvender Cedefop forskellige kommunikationsformer og præsenterer sine informationer i brugervenlige papirudgaver og elektroniske udgaver.

Interessen for Cedefops ekspertise og oplysninger er steget. I 2011 blev over 455 000 Cedefop-publikationer downloaded fra dets webportal (www.cedefop.europa.eu), en stigning på 25 % i forhold til 2010. Downloads af Cedefops briefingnoter, der offentliggøres på flere sprog og som har til formål at holde beslutningstagerne informeret om den vigtigste udvikling inden for EU's erhvervsuddannelsespolitik, steg i 2011 med mere end 70 % til 47 000. Antallet af besøgende, der vendte tilbage til Cedefops websted, steg også med 16 % i 2011. I 2011 lancerede Cedefop endvidere sin Facebook-side, som nu har over 1 100 fans.

Cedefop følger altid nøje arbejdet i EU-institutionerne og i de lande, der har EU-formandskabet (Danmark og Cypern i 2012), og støtter dem i deres arbejde, når det er muligt, gennem baggrundsdokumenter og indlæg om udviklingstendenser på erhvervsuddannelsesområdet. I 2011 afholdt Cedefop to seminarer sammen med Europa-Parlamentet. I tilrettelæggelsen af det første i juni, deltog også tre andre EU-agenturer – Eurofound, Det Europæiske Erhvervsuddannelsesinstitut og Det Europæiske Arbejdsmiljøagentur – og temaet herfor var ungdomsbeskæftigelse. På det andet seminar i november 2011 drøftede kommissær Vassiliou og medlemmer af Europa-Parlamentet virkningen af de europæiske redskaber.

Cedefop er et vigtigt forum for debat og netværksarbejde om erhvervsuddannelsespolitik og -forskning og tiltrækker højststående beslutningstagere, erhvervsuddannelsesforskere og –specialister til sine konferencer og seminarer. De fleste deltog i Cedefops arrangementer for at få nye ideer, og 97 % af deltagerne vurderede arrangementerne som gode eller meget gode.

Et effektivt EU-agentur

Cedefop har sat sig det mål at blive betragtet ikke kun som en autoritativ kilde til oplysninger om erhvervsuddannelse, men også som en veldrevet organisation.

Cedefop overvåger nøje anvendelsen af ressourcer gennem aktivitetsbaseret budgetlægning. Det har også siden 2010 anvendt et målesystem for præstationer (PMS) for at gøre det muligt for Cedefop at styre og evaluere sin indvirkning, effektivitet, gennemslagskraft og relevans. Indførelsen af PMS blev hilst velkommen af Europa-Parlamentet i 2010.

I 2011 lå Cedefops budgetgennemførelse igen på over 97 %. Baseret på anbefalinger fra revisioner, evalueringer og den interne efterfølgende kontrol fortsætter Cedefop arbejdet med at forbedre sine interne kontrolsystemer.

I 2012 vil den periodiske eksterne evaluering af Cedefop blive foretaget af Europa-Kommissionen. Cedefop vil følge op på dens anbefalinger og også eventuelle resultater og anbefalinger fra den interinstitutionelle arbejdsgruppe vedrørende EU-agenturer.

Budgetmæssige begrænsninger i 2012-2014 vil påvirke Cedefops mulighed for at påtage sig nye opgaver. Cedefop vil gøre sit bedste for fortsat at støtte EU's uddannelsesdagsorden, men betydelige nye opgaver, f.eks. oversigten over kvalifikationer, kan kræve yderligere midler i 2013.

CEDEFOP

Det Europæiske Center for
Udvikling af Erhvervsuddannelse

Briefingnote – 9066 DA
Kat. nr.: TI-BB-12-001-DA-N
ISBN 978-92-896-0932-6, doi: 10.2801/89225
© Det Europæiske Center for Udvikling af Erhvervsuddannelse, 2012
Alle rettigheder forbeholdt.

Briefingnoter offentliggøres på tysk, græsk, engelsk, spansk, fransk, italiensk, portugisisk og på EU-formandskabets landets sprog. Ønsker du at få dem tilsendt regelmæssigt, kan du sende en e-mail til os på: briefingnotes@cedefop.europa.eu

Der findes andre briefingnoter og publikationer fra Cedefop på: <http://www.cedefop.europa.eu/EN/publications.aspx>

P.O Box 22427, 55102 Thessaloniki, GRÆKENLAND
Europe 123, Thessaloniki, GRÆKENLAND
Tlf.: +30 2310490111, Fax +30 2310490020
E-mail: info@cedefop.europa.eu

visit our portal www.cedefop.europa.eu